

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 192/2011-54

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2, 3, 5 a 6 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 2 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a 3, čl. 7, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie práv podľa čl. 14 ods. 1, 2, 3 a 7, čl. 15 ods. 1 a 2 a čl. 16 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4 a čl. 154 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, čl. 17 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 2 ods. 1 a čl. 5 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach

a) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky súvisiacim s uplatňovaním zásady „trikrát a dost“,

b) postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 188/2007 a jeho rozsudkom z 12. mája 2010 a uznesením sp. zn. 9 C 102/2010 z 21. júla 2010 a

c) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uznesením z 9. decembra 2010, ako aj jeho uznesením sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2011 doručená sťažnosť J. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2, 3, 5 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 2 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“), práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a 3, čl. 7, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie práv podľa čl. 14 ods. 1, 2, 3 a 7, čl. 15 ods. 1 a 2 a čl. 16 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4 a čl. 154 ods. 1 ústavy, čl. 1, čl. 17 a čl. 18 dohovoru a čl. 2 ods. 1 a čl. 5 ods. 1 medzinárodného paktu

a) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) tým, že „*prijala a schválila návrh na aplikáciu zásady (3x a dost'!) zakotvením tejto zásady v ust. § 47 ods. 2 a § 437 ods. 5 Tr. zákon (zákon NR - SR č. 300/2005 Z. z. účinný od 01. 01. 2006) a prenesením tejto úlohy a povinnosti na orgány OČTK – na všeobecné súdy v k. č. 2 T 188/07 rozsudku OS – Zvolen zo dňa: 12. 05. 2010 v spojení s uznesením odvolacieho súdu -KS – Banská Bystrica č. k. 2 To/225/10 zo dňa: 09. 12. 2010 aplikáciou uvedenej zásady a jej doslovnej dikcie*“ (ďalej aj «postup ministerstva spravodlivosti súvisiaci s uplatňovaním zásady „trikrát a dost“»),

b) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 188/2007 a jeho rozsudkom z 12. mája 2010 (ďalej aj „namietaný rozsudok“) a uznesením sp. zn. 9 C 102/2010 z 21. júla 2010 a

c) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uznesením z 9. decembra 2010 (ďalej aj

„namietané uznesenie“), ako aj jeho uznesením sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 188/2007 z 12. mája 2010 uznaný za vinného v bode 1 zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 188 ods. 1, § 47 ods. 2, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 7 Trestného zákona na súhrnný, úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a bol mu tiež uložený trest prepadnutia veci kuchynského noža. Okresný súd taktiež zaviazal sťažovateľa na náhradu škody poškodenému vo výške 36,51 €. Zároveň okresný súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Žiar na Hronom sp. zn. 3 T 25/2009 z 13. januára 2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, a to jednak prostredníctvom obhajcu, ako aj sám. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 225/2010 z 9. decembra 2010 zamietol odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza, že podal aj návrh na vydanie predbežného opatrenia proti ministerstvu spravodlivosti v rámci občianskeho súdneho konania o poskytnutie súdnej ochrany a ochrany osobnosti v súvislosti s podľa jeho tvrdenia protiústavnou aplikáciou zásady „trikrát a dost“, ako aj podnet Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky a podnet verejnému ochrancovi práv.

Okresný súd uznesením sp. zn. 9 C 102/2010 z 21. júla 2010 návrh sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol a krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010 toto rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

Sťažnosť smeruje aj proti ministerstvu spravodlivosti, a to z dôvodu, že je podľa názoru sťažovateľa „autorom“ zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon účinného od 1. januára 2006, ktorý zaviedol zásadu „trikrát a dost“.

Sťažovateľ zastáva názor, že uloženie trestu odňatia slobody na 25 rokov v dôsledku aplikácie zásady „trikrát a dost“ (§ 47 ods. 2 Trestného zákona) je neústavné, pretože je v rozpore so zákazom opakovaného stíhania osoby za čin, za ktorý bola už právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby (čl. 50 ods. 5 ústavy, § 2 ods. 8 Trestného poriadku), a taktiež považuje ustanovenie § 47 ods. 2 Trestného zákona za retroaktívne, a to vzhľadom na ustanovenie § 437 ods. 5 Trestného zákona.

Sťažovateľ poukazuje na to, že v jeho prípade ide o opakované trestanie za skutky, za ktoré bol odsúdený rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 79/1983 z 18. júla 1983 na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 6 mesiacov, pričom tento trest bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5 T 144/1983 z 9. januára 1984, ktorým mu bol uložený súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov, a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3 T 268/84 z 18. decembra 1984, ktorým bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 6 mesiacov, pričom z výkonu tohto trestu odňatia slobody bol 2. mája 1991 uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 1 Pp 35/1991 podmiennečne prepustený na skúšobnú dobu v trvaní štyroch rokov.

Sťažovateľ k týmto odsúdeniam uvádza, že časť z právoplatne uložených trestov mu bola odpustená v dôsledku amnestie, o čom nie je v namietanom rozsudku ani uznesení žiadna zmienka. Sťažovateľ tvrdí, že tieto odsúdenia boli už zahladené, a preto naňho treba hľadieť v súvislosti s týmito odsúdeniami tak, ako keby nebol odsúdený (§ 93 ods. 1 Trestného zákona). Vo vzťahu k odsúdeniu rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3 T 268/84 z 18. decembra 1984 sťažovateľ navyše udáva, že bolo podľa jeho názoru nezákonné a nespravodlivé.

Sťažovateľ v súvislosti s uvedenými námietkami poukazuje na právomoc ústavného súdu rozhodovať o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza, že dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vo svojej veci nepodal, keďže najvyšší súd „*by moje dovolanie s vysokou pravdepodobnosťou zamietol alebo odmietol, pretože ani on NS – SR zrejme nemá právomoci posudzovať ústavnosť ust. § 47 ods. 2 a § 437 ods. 5 Tr. zákona, ale má skôr povinnosť ich aplikovať, tak ako ostatné všeobecné súdy...*

Ústavný súd SR v jeho rozhodnutiach – nálezoch o. i. deklaruje skutočnosť, že sa riadi konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, so zohľadom na vyššie uvedené, mám za to, že Ústavný súd Slovenskej republiky môj návrh v spojení s individuálnou sťažnosťou podľa článku: 127 ods. 1 Ústavy SR neodmietne, resp. nezamietne – neodloží.“.

Sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť podaním z 28. marca 2011, v ktorom poukazuje na ďalšie aspekty podľa jeho názoru nezákonnej aplikácie zásady „trikrát a dost“. Sťažovateľ zastáva názor, že § 43 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon z roku 1961“) bol zrušený rovnako ako § 44 a § 45 starého Trestného zákona, a preto ustanovenie § 437 ods. 5 Trestného zákona, ktoré je podľa jeho tvrdenia navyše retroaktívne, by nemalo poukazovať na už zrušené ustanovenie zákona. Sťažovateľ taktiež poukazuje na to, že trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 ani trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 (za ktoré bol sťažovateľ odsúdený už uvedenými rozsudkami z rokov 1983 a 1984) nie sú uvedené v § 62 Trestného zákona z roku 1961.

V súvislosti so skutočnosťou, že nepodal dovolanie, sťažovateľ poukazuje aj na judikát trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, podľa ktorého si ten, kto chce podať dovolanie, musí na tento procesný úkon zvoliť obhajcu, pričom jeho finančná situácia mu neumožňuje zvoliť si obhajcu.

Okrem základnej námietky sťažovateľa, ktorá spočíva v neústavnosti zásady „trikrát a dost“ sťažovateľ namieta aj to, že krajský súd uskutočnil verejné zasadnutie 9. decembra 2010, na ktorom jeho odvolanie zamietol v jeho neprítomnosti z dôvodu zlého zdravotného stavu, pričom svoju obhajkyňu (substitučnú zástupkyňu ustanoveného obhajcu) požiadal, aby žiadala verejné zasadnutie z tohto dôvodu odročiť.

Sťažovateľ tvrdí, že viacerí z obhajcov, ktorí mu boli ustanovení, si neplnili riadne svoju funkciu, a to ani len základnú, keďže neboli sťažovateľa ani raz navštíviť vo väzbe a po prvýkrát ho videli až na hlavnom pojednávaní a vôbec s ním neprerokovali stratégiu obhajoby. Konkrétne v súvislosti s touto námietkou sťažovateľ uvádza mená JUDr. P. a Mgr. V. a „*další pred nimi*“.

Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd sa nezaoberal jeho odvolacími námietkami uvedenými v ním napísanom rozsiahlom odvolaní a zaoberal sa len odvolaním spísaným jeho obhajcom, a to aj napriek jeho požiadavke uvedenej v ňom napísanom odvolaní, aby krajský súd rozhodoval len o odvolacích námietkach uvedených v odvolaní spísanom sťažovateľom, a nie o námietkach uvedených v odvolaní obhajcu. Sťažovateľ taktiež požiadal krajský súd, aby zrušil opatrenie okresného súdu z 5. februára 2009, ktorým mu bol ustanovený obhajca JUDr. J. S., s tým, že sa bude obhajovať sám. Takýmto postupom krajského súdu došlo podľa sťažovateľa k zásahu do jeho základného práva na obhajobu a k odopretiu spravodlivosti.

Ďalšia námietka sťažovateľa sa týka zásahu do práva na zákonného sudcu, keďže podľa jeho názoru nedošlo v rámci druhostupňového konania k náhodnému prideleniu veci, keďže o všetkých jeho sťažnostiach v prípravnom konaní, ako aj o jeho odvolaní proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu rozhodoval, až na jednu výnimku, senát krajského súdu 2 To, resp. 2 Tpo.

Sťažovateľ namieta aj nedostatočnú prieskumnú činnosť krajského súdu pri prerokúvaní jeho odvolania proti odsudzujúcemu rozsudku. Poukazuje na zámenu mien svedkov M. a M. G. a na chybné časové vymedzenie stretnutia sťažovateľa so sudcom

JUDr. Š. v odsudzujúcom rozsudku okresného súdu, pričom krajský súd si tieto nezrovnalosti vôbec nevšimol.

Sťažovateľ tiež namieta, že nebolo preukázané, že skutok označený v obžalobe ako skutok 1 sa stal. Celé obvinenie podľa sťažovateľa bolo založené na výpovedi drogového závislého svedka – poškodeného M. G.

Okresný súd sa v namietanom rozsudku podľa názoru sťažovateľa vôbec nevysporiadal s dôkazmi, ktoré boli v prospech sťažovateľa. Sťažovateľ tiež okresnému súdu vyčíta, že vôbec necituje v namietanom rozsudku základné zásady trestného konania, ktorými sa spravoval, ako to má na mysli ustanovenie § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Všetky tieto skutočnosti podľa názoru sťažovateľa nasvedčujú, že zákonná sudkyňa okresného súdu nebola v jeho veci nestranná.

Sťažovateľ zastáva názor, že orgány činné v trestnom konaní a v jeho veci konajúce súdy sú proti nemu zaujaté, že *«súdy zjavne už mali „dost“ konaní o mojej osobe»*. Toto podozrenie má vyplývať z rozličného prístupu tých istých orgánov činných v trestnom konaní a súdov v jeho vyššie uvedenej trestnej veci a v trestnej veci, v ktorej bol v postavení poškodeného, vedenej okresným súdom pod sp. zn. 4 T 198/2008 a krajským súdom pod sp. zn. 2 To 310/2010.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho základných práv podľa čl. 14, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2, 3, 5 a 6 ústavy, práv podľa čl. 2 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a 3, čl. 7, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, ako aj porušenie práv podľa čl. 14 ods. 1, 2, 3 a 7, čl. 15 ods. 1 a 2 a čl. 16 medzinárodného paktu a tiež porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4 a čl. 154 ods. 1 ústavy, čl. 1, čl. 17 a čl. 18 dohovoru a čl. 2 ods. 1 a čl. 5 ods. 1 medzinárodného paktu postupom ministerstva spravodlivosti pri prijímaní zásady „trikrát a dost“, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 188/2007 a jeho rozsudkom z 12. mája 2010 a tiež postupom krajského súdu v konaní

vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uznesením z 9. decembra 2010. Sťažovateľ tiež žiada, aby ústavný súd namietaný rozsudok okresného súdu, ako aj namietané uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že vec bude pridelená inému senátu (podrobný návrh nálezu je uvedený na stranách 50 až 66, resp. 70 sťažnosti, pozn.).

Sťažovateľ spolu so sťažnosťou doručil ústavnému súdu aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom ministerstva spravodlivosti súvisiacim s uplatňovaním zásady „trikrát a dost“, ako aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 188/2007 a jeho rozsudkom z 12. mája 2010, v ktorom aplikoval zásadu „trikrát a dost“ na jeho trestnú vec, a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uznesením z 9. decembra 2010, v ktorom aplikoval zásadu „trikrát a dost“ na jeho trestnú vec

V súvislosti s namietaným porušením práv sťažovateľa postupom ministerstva spravodlivosti vytýka sťažovateľ ministerstvu spravodlivosti, že *„prijala a schválila návrh na aplikáciu zásady (3x a dost!) zakotvením tejto zásady v ust. § 47 ods. 2 a § 437 ods. 5 Tr. zákon (zákon NR - SR č. 300/2005 Z. z. účinný od 01. 01. 2006) a prenesením tejto úlohy a povinnosti na orgány OČTK – na všeobecné súdy v k. č. 2 T 188/07 rozsudku OS – Zvolen zo dňa: 12. 05. 2010 v spojení s uznesením odvolacieho súdu – KS – Banská Bystrica č. k. 2 To/225/10 zo dňa: 09. 12. 2010 aplikáciou uvedenej zásady a jej doslovnej dikcie“* .

Rovnako sťažovateľ namieta aplikáciu zásady „trikrát a dost“, teda ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona v spojení s ustanovením § 437 ods. 5 Trestného zákona na jeho trestnú vec v namietanom rozsudku okresného súdu, ako aj namietanom uznesení krajského súdu.

Sťažovateľ zastáva názor, že zásada „trikrát a dost“ obsiahnutá v § 47 ods. 2 Trestného zákona je v rozpore so zákazom opakovaného stíhania osoby za čin, za ktorý bola už právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby (čl. 50 ods. 5 ústavy, § 2 ods. 8 Trestného poriadku), a taktiež považuje ustanovenie § 47 ods. 2 Trestného zákona za retroaktívne, a to vzhľadom na ustanovenie § 437 ods. 5 Trestného zákona.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ namieta nesúladsť ustanovení § 47 ods. 2 Trestného zákona a § 437 ods. 5 Trestného zákona s ústavou, ako aj s príslušnými medzinárodnými zmluvami.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd považoval za potrebné poukázať na právny názor vyplývajúci z jeho ustálenej judikatúry, podľa ktorého „každé konanie možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom.“ (II. ÚS 66/01, tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07). Z citovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Záver vyplývajúci z citovaného právneho názoru má nesporne aj ústavnú relevanciu, a to zvlášť v prípadoch, ak by sa v konaní, ktoré patrí v zmysle čl. 131 ods. 2 ústavy do pôsobnosti senátu ústavného súdu, mala uplatniť právomoc, ktorú ústava zveruje do pôsobnosti pléna (čl. 131 ods. 1 ústavy), čo je aj prípad sťažovateľa. Aj ústavný súd je totiž viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto si senát ústavného súdu nemôže v rozpore s ústavnou úpravou atrahovať právomoc pléna ústavného súdu, a to ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (porovnaj IV. ÚS 50/2010).

Vyriešiť otázku, či boli príslušné ustanovenia Trestného zákona, ktoré aplikovali všeobecné súdy v trestnej veci sťažovateľa, v súlade s ústavou, resp. medzinárodnými zmluvami, možno teda iba v rámci konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy (m. m. II. ÚS 336/09, IV. ÚS 226/2010), a nie v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Z § 37 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde vyplýva, že návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy môžu ústavnému súdu predložiť len najmenej päťina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, prezident Slovenskej republiky, vláda Slovenskej republiky, súd, v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, generálny prokurátor Slovenskej republiky a verejný ochranca práv, t. j. fyzickým osobám (a teda ani sťažovateľovi) právo podať návrh na začatie konania podľa čl. 125 ústavy neprislúcha. Za týchto okolností vyhodnotil ústavný súd námietku sťažovateľa týkajúcu sa nesúlady príslušných ustanovení Trestného zákona

upravujúcich zásadu „trikrát a dost“ ako podanú zjavne neoprávnenou osobou, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Navyše, vo vzťahu k ministerstvu spravodlivosti ústavný súd poznamenáva, že zákony neprijíma ministerstvo spravodlivosti ani iné ministerstvo, ale zákonodarný zbor, ktorým je Národná rada Slovenskej republiky [čl. 86 písm. a) ústavy].

Vo vzťahu k námietkam, ktoré sťažovateľ uviedol v podaní, ktorým doplnil svoju sťažnosť, týkajúcim sa rovnako aplikácie zásady „trikrát a dost“ ústavný súd uvádza:

Ústavnému súdu nie je známe, na základe čoho sťažovateľ dospel k záveru, že ustanovenie § 43 Trestného zákona z roku 1961 bolo zrušené. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (1. januára 2006, pozn.) bol zrušený Trestný zákon z roku 1961 ako celok (§ 439 bod 2. Trestného zákona). Avšak do zrušenia Trestného zákona z roku 1961, teda do 31. decembra 2005 existovalo v ňom ustanovenie § 43; len ustanovenia § 44 a § 45 Trestného zákona z roku 1961 boli zrušené, a to s účinnosťou od 1. júla 1990.

Podľa § 43 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin teroru (§ 93, § 93a), terorizmu (§ 94), nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 2 až 5 alebo § 171b ods. 2 alebo 3, všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny (§ 180c), založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a), nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu, prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 2 až 7, výroby detského pornografického diela (§ 205b), týrania blízkej osoby a zverenej osoby (§ 215), obchodovania s deťmi podľa § 216a ods. 2 alebo 3 alebo § 216b, vraždy (§ 219), ublíženia na zdraví podľa § 222, zavlečenia do cudziny (§ 233), lúpeže (§ 234), brania rukojemníka (§ 234a), vydierania podľa § 235 ods. 2 alebo 3, hrubého nátlaku podľa § 235a alebo § 235b ods. 2 až 5, znásilnenia (§ 241), sexuálneho násillia (§ 241a), sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 2

až 4 alebo obchodovania s ľuďmi (§ 246), hoci už bol za takéto trestné činy dvakrát potrestaný a trest aspoň sčasti vykonal, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky podľa § 29 ods. 3; inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takému páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

Podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za dokonaný trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, ublíženia na zdraví podľa § 155, nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2, 3 alebo 4, obchodovania s ľuďmi podľa § 179, obchodovania s deťmi podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 181, brania rukojemníka podľa § 185, zavlečenia do cudziny podľa § 187, lúpeže podľa § 188, vydierania podľa § 189 ods. 2, 3 alebo 4, hrubého nátlaku podľa § 190 alebo § 191 ods. 2, 3 alebo 4, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2 alebo 3, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, všeobecného ohrozenia podľa § 284, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, teroru podľa § 313 alebo § 314, násillného prekročenia štátnej hranice podľa § 354 ods. 2, 3 alebo 4, prevádzacstva podľa § 355 ods. 3, 4 alebo 5, výroby detskej pornografie podľa § 368, genocídia podľa § 418, terorizmu podľa § 419 alebo neľudskosti podľa § 425, ktorý už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, a to aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1. Súd môže takémuto páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov len vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v § 39 ods. 1 alebo 2.

Podľa § 437 ods. 5 Trestného zákona ustanovenie § 47 ods. 2 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ak osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Z uvedeného vyplýva, že v ustanovení § 43 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 sú uvedené aj trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 a lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961, za ktoré bol sťažovateľ odsúdený rozsudkami z rokov 1983 a 1984.

Je pravdou, že trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 a lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 nie sú uvedené v § 62 Trestného zákona z roku 1961, avšak táto skutočnosť nemá žiaden súvis s trestnou vecou sťažovateľa, keďže ustanovenie § 62 Trestného zákona z roku 1961 upravuje podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ku ktorému môže dôjsť až po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody.

Medzi námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa § 43 a § 62 Trestného zákona z roku 1961 a namietaným porušením práv označených sťažovateľom nezistil teda ústavný súd nijakú príčinnú súvislosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na vyslovenie ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich práv postupom ministerstva spravodlivosti súvisiacim s uplatňovaním zásady „trikrát a dost“, ako aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 188/2007 a jeho rozsudkom z 12. mája 2010, v ktorom aplikoval zásadu „trikrát a dost“ na jeho trestnú vec, a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uznesením z 9. decembra 2010, v ktorom aplikoval zásadu „trikrát a dost“ na jeho trestnú vec, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, a tiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 188/2007 a jeho rozsudkom z 12. mája 2010 a uznesením okresného súdu sp. zn. 9 C 102/2010 z 21. júla 2010

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“).

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti namietanému rozsudku okresného súdu odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Rovnaká argumentácia platí aj vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9 C 102/2010 z 21. júla 2010. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa uznesením krajského súdu sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010

Napriek tomu, že sťažovateľ v úvode sťažnosti označuje za porušovateľa svojich práv aj krajský súd a jeho uznesenie sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010, v odôvodnení sťažnosti však nijaké konkrétne námietky vo vzťahu k tomuto uzneseniu (rovnako ani vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9 C 102/2010 z 21. júla 2010) nevznáša. Navyše, v rozsiahlom petite nálezu (s. 50 až 66, resp. 70 sťažnosti) sa sťažovateľ nedomáha vyslovenia porušenia svojich práv týmto rozhodnutím krajského súdu a ani sa nedomáha jeho zrušenia.

Celá sťažnosť, jej doplnenie a aj požadovaný petit nálezu sú koncentrované na rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 188/2007 z 12. mája 2010 a uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 To 225/2010 z 9. decembra 2010. Z uvedeného vyplýva, že vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010 sťažnosť trpí nedostatkom odôvodnenia. Navyše ústavný súd pri predbežnom prerokovaní po preskúmaní sťažnosti a spisovej dokumentácie vyžiadanej na tento účel z okresného súdu nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi uznesením krajského súdu sp. zn. 14 Co 220/2010 z 13. septembra 2010 a sťažovateľom označenými právami podľa ústavy, dohovoru a medzinárodného paktu, ktorá by mohla signalizovať, že došlo k ich porušeniu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

4. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uznesením z 9. decembra 2010

Okrem základnej námietky súvisiacej s aplikáciou zásady „trikrát a dost“ (pozri časť II, bod 1 tohto uznesenia) namieta sťažovateľ vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 225/2010 a jeho uzneseníu z 9. decembra 2010 najmä tieto skutočnosti:

- a) uskutočnenie verejného zasadnutia 9. decembra 2010 v jeho neprítomnosti,
- b) porušenie práva na obhajobu a iných práv tým, že viacerí z ustanovených obhajcov si neplnili riadne svoju funkciu,
- c) nedostatočnú prieskumnú činnosť krajského súdu, ktorý sa nezaoberal odvolacími námietkami sťažovateľa uvedenými v sťažovateľom písanom rozsiahlom odvolaní, ako aj nepovšimnutie si chýb dokazovania vykonaného okresným súdom (krajský súd sa podľa tvrdenia sťažovateľa zaoberal len odvolaním spísaným jeho obhajcom, a to aj napriek jeho požiadavke uvedenej v odvolaní, aby krajský súd rozhodoval len o odvolacích námietkach uvedených v odvolaní spísanom ním, a nie o námietkach uvedených v odvolaní obhajcu),
- d) zásah do jeho práva na zákonného sudcu, keďže podľa názoru sťažovateľa nedošlo v rámci druhostupňového konania k náhodnému prideleniu veci,
- e) pri skutku 1 obžaloby nebolo vôbec preukázané, že sa skutok stal, pričom celé obvinenie sťažovateľa stojí na výpovedi drogovo závislého svedka – poškodeného M. G.,
- f) nevysporiadanie sa s dôkazmi, ktoré boli v prospech sťažovateľa.

K námietke uskutočnenia verejného zasadnutia konaného 9. decembra 2010 v neprítomnosti sťažovateľa ústavný súd poznamenáva, že z jeho zistení vyplynulo, že krajskému súdu bolo na tomto verejnom zasadnutí obhajkyňou JUDr. Z. S. (substitučnou zástupkyňou ustanoveného obhajcu JUDr. J. S.) predložené čestné vyhlásenie sťažovateľa z

9. decembra 2010, z ktorého vyplýva, „že tento výslovne žiada, aby sa dnešné VZ vykonalo v jeho neprítomnosti“.

Ústavný súd si zabezpečil aj presné znenie čestného vyhlásenia sťažovateľa z 9. decembra 2010, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ čestne vyhlasuje: „... som sa dnešného dňa 9. 12. 2010 o 9.00 hod. dostavil do advokátskej kancelárie JUDr. J. S. v Banskej Bystrici a JUDr. Z. S., ktorá má v mojej trestnej veci na základe substitučnej plnej moci zastupuje oznámil, že mám vážne zdravotné problémy, mal som byť hospitalizovaný v nemocnici v Z., s čím som ja nesúhlasil a dostavil som sa do advokátskej kancelárie, aby som túto skutočnosť oznámil.

V zmysle uvedených skutočností týmto prehlasujem, že žiadam, aby verejné zasadnutie pred Krajským súdom v Banskej Bystrici, č. k. 2 To 225/10 s termínom konania vytýčeným na 9. 12. 2010 o 10.10 hod. prebehlo v mojej neprítomnosti a s takýmto postupom a konaním v trestnej veci vedenej proti mojej osobe súhlasím.

Čestné prehlásenie podpisujem vlastným podpisom.“

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ celkom jednoznačne vyjadril súhlas, resp. požiadavku, aby sa verejné zasadnutie o jeho odvolaní uskutočnilo v jeho neprítomnosti, t. j. táto námietka sťažovateľa je zjavne nedôvodná.

K ďalšej námietke uvedenej v bode b) ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta neplnenie povinností obhajcu len vo vzťahu k JUDr. P. a Mgr. V., ako aj k „ďalším pred nimi“.

V rámci prvostupňového konania bol sťažovateľovi ustanovený za obhajcu JUDr. S. uznesením okresného súdu z 5. februára 2009, ktorý ho zastupoval aj v odvolacom konaní (resp. na základe substitučnej plnej moci JUDr. S.). JUDr. B. P. bol sťažovateľovi ustanovený za obhajcu uznesením okresného súdu z 13. novembra 2008 (č. 1. 380 spisu) a Mgr. R. V. bol sťažovateľovi ustanovený za náhradného obhajcu uznesením okresného súdu rovnako z 13. novembra 2008 (č. 1. 381 spisu). JUDr. S. bol sťažovateľovi ustanovený za obhajcu až po JUDr. P. a Mgr. V. Naňho sa teda námietka sťažovateľa nevzťahuje. JUDr. J.

S. (resp. na základe substitučnej plnej moci JUDr. S.) zastupoval sťažovateľa na hlavnom pojednávaní, pri vyhlásení rozsudku okresného súdu, ako aj v rámci odvolacieho konania, a mal teda možnosť prípadné nedostatky predchádzajúcich obhajcov korigovať. Preto ani túto námietku sťažovateľa nemožno považovať za dôvodnú.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa nezaoberal odvolacími námietkami uvedenými v ním písanom rozsiahlom odvolaní a zaoberal sa len odvolaním spísaným obhajcom sťažovateľa, a to aj napriek jeho požiadavke uvedenej v odvolaní, aby krajský súd rozhodoval len o odvolacích námietkach uvedených v odvolaní spísanom sťažovateľom, a nie o námietkach uvedených v odvolaní obhajcu, keďže sťažovateľ požiadal krajský súd, aby zrušil opatrenie okresného súdu z 5. februára 2009, ktorým mu bol ustanovený obhajca JUDr. J. S., s tým, že sa bude obhajovať sám.

V namietanom uznesení krajský súd najprv zhrnul odvolacie námietky uvedené v odvolaní spísanom obhajcom sťažovateľa a následne konštatoval, že *„V písomných dôvodoch odvolania písaných rukou, obžalovaný v podstate napádal závery znalkyne K. vo vzťahu ku svedkovi M. G., ktoré sú v rozpore so správou odborníka z A. Preto navrhol, aby súd nevyhodnotil znalecký posudok ako relevantný, keďže Mgr. K. nemá odbornú spôsobilosť a prax v odvetví skúmania duševného stavu a života drogovu závislých osôb. Ďalej sa obžalovaný venoval otázkam, čo je toluén, fyzická závislosť, sociálna závislosť a príčiny drogových závislostí a čo je droga a drogová závislosť. Preto požiadal súd, aby pri rozhodovaní nevychádzal z nejakých predsudkov o jeho minulosti (trestnej činnosti) a aby súd sa odosobnil od všetkých predsudkov a rozhodol slobodne, nestranne tak, že ho spod obžaloby oslobodí, pretože je nevinný.“*

Krajský súd ďalej v odôvodnení namietaného uznesenia uvádza, že *„Obžalovaného zo spáchania prvého skutku uvedeného v napadnutom rozsudku usvedčuje poškodený M. G., ktorý jednoznačne uviedol, že obžalovaný ho bil ako v amoku, že mu strhol hodinky a zobral bundu. Výpoveď poškodeného G. podporil aj svedok M. S., príslušník Mestskej polície Z., ktorý uviedol, že poškodený G. ihneď po stretnutí obžalovaného v parku (pričom v parku išli dvaja muži), ho jednoznačne opoznal ako osobu, ktorá ho prepadla, zbila a odcudzila mu*

náramkové hodinky a mikinu. Okresný súd v tejto súvislosti správne skúmal aj vierohodnosť výpovede poškodeného G., ktorú namietal obžalovaný. Zo znaleckého dokazovania znalcov Mgr. E. K. a MUDr. V. H. v tomto smere vyplynulo, že poškodený M. G. nemá tendencie skresľovať skutočnosti, ktoré prežil. V čase uvedeného skutku bol poškodený G. síce závislý na drogách, no v deň spáchania skutku nemal k dispozícii drogu, iba toluén, ktorý našiel, z neho sa raz nadýchol, čím nemohol dosiahnuť taký stupeň opojenia, aby bola ovplyvnená jeho schopnosť vnímať, bol toho času schopný si zapamätať udalosti z uvedeného dňa a následne ich reprodukovat'. Preto okresný súd správne vyhodnotil výpoveď svedka – poškodeného za vierohodnú a keďže zodpovedala aj ďalším dôkazom vykonaným na hlavnom pojednávaní, správne ho uznal vinným v bode 1.) rozsudku zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. v znení Zák. č. 576/2009 Z. z. z 3. 12. 2009 účinného od 1. 1. 2010 ako páchatela za dokonaný trestný čin podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. č. 576/2009 Z. z. z 3. 12. 2009 účinného od 1. 1. 2010...

Okresný súd nepochybil ani pri ukladaní trestu obžalovanému. Pri jeho ukladaní prihliadol na všetky okolnosti, na ktoré je podľa zákona povinný prihliadnuť. Správne vyhodnotil osobu obžalovaného, ktorý bol doposiaľ 17-krát súdne trestaný. V prípade obžalovaného je nutné konštatovať, že okresný súd nemal inú možnosť, než aplikovať ust. § 47 ods. 2 Tr. zák., pretože obžalovaný sa po tretíkrát dopustil trestného činu uvedeného v tomto ustanovení a preto musel aplikovať pri ukladaní trestu tzv. zásadu trikrát a dosť. Z uvedeného dôvodu ani odvolací súd nemohol prihliadnuť na námietku obžalovaného, aby nebola táto zásada aplikovaná. Navyše v tomto smere nebolo možné prihliadnuť ani na požiadavku obžalovaného, aby sa táto zásada neaplikovala ani z dôvodu, že od vykonania trestu za skutky kvalifikované ako obzvlášť závažné trestné činy uplynula dlhšia doba. Pri aplikácii zásady trikrát a dosť je totiž rozhodné, či obžalovaný spáchal tri trestné činy vymenované v ustanovení § 47 ods. 2 Tr. zák. za presne vymedzených podmienok. Preto požiadavka obhajoby v tomto prípade nebola relevantná...

K ostatným odvolacím námietkam obžalovaného krajský súd uvádza, že vzhľadom na vykonané dôkazy a samotnú povahu námietok nemohol k nim prihliadnuť, keďže ich vyhodnotil ako účelové, ktoré mali obžalovaného zbaviť trestnej zodpovednosti alebo túto znížiť na minimum, aby sa tak vyhol uloženiu vysokého trestu.“

Z citovaného vyplýva, že krajský súd sa časťou odvolacích námietok obžalovaného zaoberal (podstata odvolacích námietok sťažovateľa spočívala práve v spochybňovaní hodnovernosti výpovede poškodeného G. a v spochybňovaní aplikácie zásady „trikrát a dost“) a časť jeho námietok vyhodnotil ako účelové. Námietka sťažovateľa o nedostatočnej prieskumnej činnosti krajského súdu preto podľa názoru ústavného súdu neobstojí. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že sťažovateľ v závere svojho odvolania požiadal krajský súd, aby zrušil opatrenie okresného súdu z 5. februára 2009, ktorým mu bol ustanovený obhajca JUDr. J. S. s tým, že sa bude obhajovať sám.

V tejto súvislosti ústavný súd navyše poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ na základe čestného vyhlásenia spísaného v advokátskej kancelárii JUDr. J. S. 9. decembra 2010 celkom jednoznačne vyjadril požiadavku, aby verejné zasadnutie o jeho odvolaní prebehlo v jeho neprítomnosti, teda bez jeho osobnej, priamej obhajoby len za účasti obhajcu.

Sťažovateľ namieta aj zásah do práva na zákonného sudcu v dôsledku absencie náhodného pridelenia veci v rámci odvolacieho konania s poukazom na skutočnosť, že o všetkých jeho sťažnostiach, resp. odvolaní rozhodoval od počiatku trestného stíhania senát 2 To, resp. 2 Tpo v zložení JUDr. J. M., Mgr. R. Ď., Mgr. J. B.

O prvej sťažnosti (aj o ďalších sťažnostiach) sťažovateľa podanej v rámci prípravného konania proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 208/2007 z 25. mája 2007 o vzatí sťažovateľa do väzby rozhodoval senát krajského súdu 2 Tpo v zložení JUDr. J. M., Mgr. J. B., Mgr. R. Ď. (uznesenie sp. zn. 2 Tpo 77/07 zo 4. júla 2007). Tento senát rozhodoval aj o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu.

Vyvodzovanie pochybností o nedostatku náhodného pridelenia odvolania sťažovateľa senátu 2 To len zo skutočnosti, že ten istý senát krajského súdu opakovane rozhodoval ako sťažnostný súd v rámci prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa, je celkom hypotetické a nemá oporu v žiadnom ďalšom argumente vrátane toho, že tento senát prejednával ako odvolací senát aj inú trestnú vec, v ktorej má sťažovateľ postavenie

poškodeného. Nejde preto o dôvodnú námietku, ktorá by bola spôsobilá vyvolať pochybnosti o rešpektovaní práva na zákonného sudcu.

Námietka sťažovateľa uvedená v bode e) sa týka hodnotenia dôkazov. Námietky sťažovateľa súvisiace s hodnotením dôkazov sa týkajú výlučne dokazovania vo vzťahu k skutku 1 namietaného rozsudku, ktorý bol kvalifikovaný ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, keďže práve odsúdenie za tento skutok podmieňuje aplikáciu zásady „trikrát a dost“. Z rozsudku okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu je zrejmé, že rozhodujúcim dôkazom pri uznaní viny sťažovateľa v skutku 1 bola výpoveď poškodeného M. G. Rovnako z namietaného rozsudku a uznesenia vyplýva, že to nebol dôkaz jediný. Ďalšími dôkazmi bola výpoveď svedka M. S., znalecké posudky z odboru psychológie, psychiatrie a zdravotníctva chirurgie a výpoveď pracovníka resocializačného centra. Pokiaľ ide o osobu poškodeného (osoba s rozsiahlou drogovou minulosťou) a hodnovernosť jeho výpovede, všeobecné súdy sa s týmito okolnosťami náležite vysporiadali, pričom vychádzali so záverov znaleckého posudku z odboru psychológie a psychiatrie, ktoré ústavný súd nemá dôvod spochybňovať.

Z týchto dôvodov považuje ústavný súd aj túto námietku sťažovateľa za nedôvodnú.

Napokon rovnako za nedôvodnú treba považovať námietku sťažovateľa, podľa ktorej sa okresný súd nevysporiadal s dôkazmi, ktoré boli v prospech sťažovateľa a krajský súd toto pochybenie okresného súdu nenapravil.

Z namietaného rozsudku okresného súdu zjavne vyplýva, že tento sa riadne vysporiadal s dôkazmi v prospech sťažovateľa, keď uviedol, že *„Pokiaľ ide o výpoveď svedka B. súd pri hodnotení tohto dôkazu prihliadol jednak na dlhoročné kamarátstvo s obžalovaným T., a jednak musel konštatovať, že medzi jeho výpoveďou a obžalovaného T., sú podstatné rozdiely, keď T. popísal komunikáciu s fetujúcim chlapcom (nie s poškodeným) a dokonca, že mu aj zahodil fľašu, kým svedok B. uviedol, že T. s nikým iným nekomunikoval, ani nemal žiaden konflikt. Závažný rozpor videl súd aj v tom, že svedok popisoval dej ako noc z piatka na sobotu a že chcel aby T. išiel s ním do Ž. aby mal istotu,*

že skutočne pôjde s ním do B. robiť. Báľ sa že počas soboty mu ujde. Je však nepochybné, že deň z 23. 05. 2007 na 24. 05. 2007 bol deň zo stredy na štvrtok a nie ako svedok hovoril z piatka na sobotu. Preto mal súd vážne pochybnosti o pravdivosti tvrdení tohto svedka a výpoveď považoval za nevierohodnú. Pokiaľ ide o ďalšie výpovede, svedok G., Š., C. ku skutku nič nevedeli uviesť, D. len potvrdzoval, že T. mal mať v presne neustálenom období roka 2007 neobmedzený prístup k alkoholu, avšak podľa jeho výpovede už v čase prvej výpovede tohto svedka v prípravnom konaní (5. 5. 2007) T. už bol vyhodnený. Navyiac pripustil, že nevie čo robil T. po večeroch, podľa neho si zháňal alkohol z hocikiaľ od malička. M. N. len potvrdil závislosť poškodeného v minulosti, čo ani poškodený nepopiera.“

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Aplikujúc uvedené právne názory na uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 To 225/2010 z 9. decembra 2010 ústavný súd konštatoval, že právne názory v ňom obsiahnuté sú

primeraným spôsobom odôvodnené, nie sú v žiadnom prípade arbitrárne, preto je toto uznesenie aj z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, čo sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na postup krajského súdu predchádzajúci vydaniu tohto uznesenia.

Na základe týchto skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2011